

GGZ WNB

Geestelijke GezondheidsZorg Westelijk Noord-Brabant

*****

UITNODIGING

*****

Beste allemaal,

Hierbij nodig ik u van harte uit voor de refereerochtend van donderdag 14 december a.s.

Deze refereerochtend is digitaal bij te wonen, dit keer via MS Teams.

Prof. Dr. Arno van Dam, klinisch psycholoog, bijzonder hoogleraar Antisociaal gedrag, psychiatrie en maatschappij Tranzo, Tilburg University en hoofd wetenschappelijk onderzoek GGZ WNB is dagvoorzitter.

Programma

09.00 – 09.50 uur Toegankelijke mentale gezondheidszorg: Ervaringen in de regio Breda & Tilburg en resultaten van twee jaar Actieonderzoek.

09.50 – 10.40 uur De associatie tussen impulsiviteit en agressie bij cliënten met een geschiedenis van antisociaal gedrag: Onderzoek naar de rol van reflectief functioneren (*eindreferaat*).

10.40 – 10.55 uur Pauze

10.55 – 11.45 uur Psychopathologie, radicalisering en extremisme. Interventiemogelijkheden in de GGZ.

- Voor dit programma is accreditatie aangevraagd bij de NVvP, VVGN, FGzPt & VSR.
- Deelname aan deze bijeenkomst is kosteloos.
- Aanmelden kan via deze link:
<https://ggz-wnb.webinargeek.com/refereerochtend-ggz-wnb-14-december-2023>

Titel van het eerste referaat

Toegankelijke mentale gezondheidszorg: Ervaringen in de regio Breda & Tilburg en resultaten van twee jaar Actieonderzoek.

Referenten

Marjon Verhaeren, Margot Metz, Annika Hoekstra en Evi Buurman. Allen zijn werkzaam bij GGZ Breburg (wetenschapshuis).

Samenvatting

Met de komst van Mentale Gezondheidscentra (MG's) is in de regio Breda & Tilburg ggz-expertise dichter naar burgers gebracht, met als doel om vraaggericht sneller passende behandeling of ondersteuning te leveren. Hierin is de eerste stap het Verkennende Gesprek (VG), waarbij met burger en netwerk de hulpvraag, als onderdeel van het verhaal, wordt verkend. Afgelopen twee jaar vond, met ZonMw-subsidie, hiernaar Actieonderzoek plaats, waarbij niet alleen aandacht was voor de ontwikkeling van de MG's, maar ook voor de betekenis van deze veranderingen voor de Expertisecentra (EC's).

Leerdoel en relevantie

Presentatie van de transitie die in de regio Breda & Tilburg gaande is in de vorm van het (door)ontwikkelen van MG's en EC's. Vervolgens worden de resultaten vanuit het Actieonderzoek gedeeld, met als doel om de MG's en de samenwerking met de EC's door te ontwikkelen.

- Kennis over de transitie in de ggz, in de vorm van ontwikkeling van MG's in relatie tot EC's, en de samenwerking met netwerkpartners.

- Kennis over de resultaten hiervan vanuit Actieonderzoek en de betekenis hiervan voor cliënten, zorgprofessionals en netwerkpartners.
- Kennis over hoe Actieonderzoek bijdraagt aan de doorontwikkeling van de MG's in relatie tot de EC's.
- Inzicht in wat deze ontwikkelingen betekenen voor het dagelijkse werk van de zorgprofessionals.

Titel van het tweede referaat (*eindreferaat*)

De associatie tussen impulsiviteit en agressie bij patiënten met een geschiedenis van antisociaal gedrag: Onderzoek naar de rol van reflectief functioneren.

Referent

Mariëlle van der Hengst, Gz-psycholoog i.o. tot klinisch psycholoog bij GGZ WNB.

Samenvatting

Tijdens dit referaat wordt de luisteraar meegenomen in het wetenschappelijk onderzoek dat is verricht op het gebied van antisociaal gedrag. We gaan in op de complexiteit van antisociaal gedrag en richten ons specifiek op agressie binnen de Nederlandse Geestelijke Gezondheidszorg. Het bekritiseert traditionele diagnostische systemen, benadrukt hun beperkingen en introduceert de Hierarchical Taxonomy of Psychopathology (HiTOP) als een meer genuanceerd raamwerk.

De studie categoriseert agressie in reactieve en proactieve vormen, waarbij de nadruk ligt op hun verschillende motivationele onderbouwing. Impulsiviteit komt naar voren als een belangrijke factor die verband houdt met agressie, waarbij verschillende dimensies zoals positieve urgentie, negatieve urgentie, gebrek aan voorbedachte rade, gebrek aan doorzettingsvermogen en het zoeken naar sensatie onder de loep worden genomen. De studie identificeert met name een leemte in het onderzoek naar personen die agressief gedrag vertonen binnen zorgomgevingen en onderstreept de behoefte aan op maat gemaakte, op bewijs gebaseerde interventies. Reflectief functioneren (RF), het vermogen om zich in te leven in de mentale toestand van anderen, wordt voorgesteld als een potentiële modererende variabele. In het onderzoek worden verbanden verondersteld tussen specifieke impulsiviteitsfacetten en zowel reactieve als proactieve agressie, waarbij wordt verondersteld dat individuen met hogere RF-capaciteiten verschillende patronen van impulsiviteit-agressierelaties kunnen vertonen. Deze wetenschappelijke inspanning is gericht op het verdiepen van ons begrip van deze ingewikkelde onderlinge verbanden en biedt waardevolle inzichten voor de ontwikkeling van gerichte therapeutische benaderingen binnen de context van de geestelijke gezondheidszorg.

Leerdoel en relevantie

Kennis opdoen op het gebied van wetenschap en de achtergronden van agressief gedrag.

Titel van het derde referaat

Psychopathologie, radicalisering en extremisme. Interventiemogelijkheden in de GGZ.

Referent

Prof. Dr. Arno van Dam, klinisch psycholoog, bijzonder hoogleraar Antisociaal gedrag, psychiatrie en maatschappij Tranzo, Tilburg University en hoofd wetenschappelijk onderzoek GGZ WNB.

Samenvatting

Een deel van de mensen die radicaliseren heeft psychische klachten en een deel van de mensen die overgaan tot extremistisch geweld is eerder in contact met de GGZ geweest. De vraag is hoe psychopathologische kenmerken van invloed kunnen zijn op radicalisering en wat ggz professionals hierin kunnen doen.

Alhoewel er geen directe verbanden zijn tussen psychopathologie, radicalisering en extremisme, kunnen psychopathologische kenmerken wel een rol spelen in de ontvankelijkheid van personen voor extremistische ideologieën en bewegingen. In de literatuur zijn er stoornis-specifieke kwetsbaarheden en bijpassende interventies beschreven.

Omdat een deel van de mensen die extremistische handelingen hebben verricht eerder in hun leven contact hadden met de GGZ, ligt er een kans om vroegtijdig te signaleren en interveniëren. Ook liggen er behandelmogelijkheden in de forensische GGZ voor mensen die veroordeeld zijn voor terroristische acties.

Leerdoel en relevantie

Het doel is inzicht geven in de relatie tussen psychopathologie, radicalisering, extremisme en interventiemogelijkheden voor ggz professionals.

Doelgroep

Artsen, psychiaters (i.o.), klinisch psychologen (i.o.), Gz-psychologen (i.o.), psychotherapeuten (i.o.), verpleegkundig specialisten (i.o.), verslavingsartsen, medisch specialisten en andere hulpverleners die te maken hebben met patiënten binnen de Geestelijke Gezondheidszorg.

Wij ontmoeten u graag op 14 december.

Met vriendelijke groet,

Judith van Veldhoven
Secretariaat WNB Academie